

นิทานสุภาษิตจีน (144)

成语故事 (一四四)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 三人成虎 sān rén chéng hǔ (ซาน เหริน เฉิง หู่) โดย คำว่า 三 sān (ซาน) แปลว่า สาม จำนวนสาม 人 rén (เหริน) แปลว่า คน มนุษย์ 成 chéng (เฉิง) แปลว่า เป็น กลายเป็น 虎 hǔ (หู่) แปลว่า เสือ เมื่อนำมารวมกันแปลตรงตัวหมายถึง สามคนกลายเป็นเสือ กล่าวคือคนสามคนที่ทยอยพูดเรื่องเดียวกันให้คนคนหนึ่งฟัง คนที่ถูกพูดกรอกหูซ้ำๆ ย่อมจะคล้อยตามคนพูดได้ ก็จะทำให้ข่าวลือ หรือเรื่องเท็จกลายเป็นเรื่องจริง รายละเอียดดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตนี้

จีนในยุคสมัยรัฐศึก 战国 / 戰國 Zhàn Guó (จ้านกั๋ว) ได้เกิดปรากฏการณ์หนึ่งขึ้นคือแต่ละรัฐตกลงจะสงบศึกต่อกัน โดยจะจัดส่งองค์ชายของรัฐตนไปประจำอยู่ที่รัฐพันธมิตร เพื่อ

(ที่มาภาพ : <http://image.baidu.com/search>)

เป็นเครื่องยืนยันว่า จะไม่ก่อสงครามต่อกัน หรือก็คือการส่งองค์ชายของรัฐตนไปเป็นตัวประกันยังรัฐอื่นๆ นั่นเอง

ที่รัฐเว่ย 魏国 / 魏國 Wèi Guó (เว่ย กั๋ว) ก็ได้ส่งองค์ชายไปยังรัฐพันธมิตร โดยหนึ่งในรัฐที่จะส่งไปคือรัฐจ้าว 赵国 / 趙國 Zhào Guó (จ้าว กั๋ว)

เจ้านครรัฐเว่ยสั่งให้ขุนนางผู้ใหญ่คนหนึ่งนามว่า ฟางซง 庞葱 / 龐蔥 Páng Cōng เป็นผู้ติดตามองค์ชายไปรัฐจ้าว ก่อนการเดินทางหนึ่งวัน ฟางซงได้เข้าเฝ้าเจ้าผู้ครองนครรัฐเว่ย เพื่อถามพระองค์ว่า หากมีคนมาบอกว่า มีเสือวิ่งเล่นอยู่ในตลาด พระองค์จะทรงเชื่อคำพูดนั้นไหม เจ้านครรัฐเว่ยตอบว่า เราย่อมจะไม่เชื่ออยู่แล้ว ฟางซงก็ถามต่อว่า ถ้ามีคนทั้งสองมาบอกเรื่องราวเช่นเดียวกันนี้อีก ท่านจะทรงเชื่อไหม พระองค์ก็ตอบว่า เราอาจจะเกิดความลังเลใจขึ้น เพราะมีคนตั้งสองคนมาพูดเรื่องเดียวกันนี้ ฟางซงถามต่อว่า ถ้าเช่นนั้นหากมีคนทั้งสามมาพูดถึงเรื่องราวเดียวกันนี้อีก พระองค์จะทรงเชื่อไหม เจ้านครรัฐเว่ยตอบว่า เราก็คงต้องเชื่อแล้ว ว่ามีเสือวิ่งเล่นอยู่ในตลาดจริง เพราะมีคนมาพูดถึงสามคนแล้ว ฟางซงจึงพูดสรุปว่า ความจริงพระองค์ไม่ควรจะเชื่อคำเหล่านั้น ไม่ว่าจะมีคนมาพูดกี่คนก็ตาม เพราะตลาดมีผู้คนมากมาย จะมีเสือมาวิ่งเล่นผ่านได้อย่างไร พระองค์ไม่ควรเชื่อคำพูดคนอื่น ๆ หากยังมีได้พิสูจน์ตรวจสอบอย่างชัดเจน การกิจที่พระองค์ท่านทรงมอบแก่ข้าพเจ้าเดินทางไปส่งองค์ชายที่รัฐจ้าวในครั้งนี้ หนทางยาวไกล ต้องใช้เวลาเดินทางเนิ่นนาน ในขณะที่ข้าพเจ้าไม่อยู่ ก็ย่อมมีคนมาพูดนินทาว่าร้ายข้าพเจ้าได้ พระองค์ต้องทรงรับฟังอย่างมีสติ และตรวจสอบอย่างละเอียดรอบคอบ พูดจบก็กราบลาเดินทางไป เมื่อฟางซงเสร็จสิ้นภารกิจส่งองค์ชายไปยังรัฐจ้าวแล้ว ก็รีบเดินทางกลับ เมื่อมาถึงรัฐเว่ยแล้ว ก็พบว่า เขาไม่เป็นที่ต้องการของเจ้านายของตนอีกต่อไป เพราะมีข่าวลือมากมายว่าเขาได้เอาใจออกห่างรัฐเว่ย บั่นใจไปให้รัฐจ้าว จนเขาต้องถูกเจ้านายผู้โง่เขลาทอดทิ้งอย่างไม่ไยดี

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻: 有时谣言可以掩盖真相的意思。

成語比喻: 有時謠言可以掩蓋真相的意思。

Chéngyǔ bǐyù: Yǒushí yáoyán kěyǐ yǎngài zhēnxiàng de yìsi.

เฉิงยฺหวี่ ปี้ยวี่: โหย่วฉือ เหยาเหยียน เซออี เยียนไก๋ เจินเซียง เตอะ อี้สี่

สุภาษิตเปรียบว่า บางครั้งข่าวลือก็สามารถบิดเบือนความจริงได้

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

当要判断事情的真伪, 一定要细心考察和思考, 不能只听别人说。否则三人成虎有时会误把谣言当成真实的。

當要判斷事情的真偽, 以定要細心考察和思考, 不能只聽別人說。否則三人成虎有時會誤把謠言當成真實的。

Dāng yào pànduàn shìqíng de zhēn wěi, yīdìng yào xìxīn kǎochá hé sīkǎo, bùnéng zhǐ tīng bié rén shuō. Fǒuzé sān rén chéng hǔ yǒushí huì wù bǎ yáoyán dàngchéng zhēnshí de.

ตั้ง เหยา ฟ่านตัน ฉือฉิง เตอะ เจิน เหว่ย, อี้ตั้ง เหยา ซื่อชิน เซ่าฉา เหว ซือเซา, ปู้เหิง จื่อ

ทิง เปีย เหวิน ฉิว, โฝ่วเจ้อ ซาน เหวินเฉิง หู่ โหย่วฉือ ฮู่ อู๋ ป่า เหยาเหยียน ตั้ง เฉิง เจินฉือ เตอะ

เมื่อต้องตัดสินความถูกต้อง ก็ต้องตรวจสอบและคิดอย่างรอบคอบ ไม่อาจที่จะฟังแต่คนอื่นพูดได้ ไม่เช่นนั้นภาษิตที่ว่าสามคนพูดข่าวลือเรื่องเสือก็จะกลายเป็นจริงได้

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง